

Wysogotowo, dnia 29 października 2024 r.

Open_Allies/2024/50

Fundacja Open Allies

Wysogotowo

ul. Wierzbowa 84

62-081 Przeźmierowo

kontakt@openallies.eu

Szanowny Pan

Jacek Oko

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

ul. Giełdowa 7/9

01-211 Warszawa

Dotyczy: Konsultacje projektu oferty hurtowej Polski Światłowód Otwarty sp. z o.o. dla Sieci FERC

Szanowny Panie Prezesie,

w imieniu Fundacji Open Allies (dalej również „**Open Allies**” lub „**Fundacja**”), przedstawiam stanowisko w sprawie konsultacji jakie Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej „**Prezes UKE**”) rozpoczął 15 października 2024 r.

Dotyczy ono projektu Oferty ramowej Dostęp telekomunikacyjny do sieci szerokopasmowej wykonanej z wykorzystaniem środków przyznanych w ramach 1. Naboru w programie Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (dalej „**OR**” lub „**Oferta ramowa**”), operatora Polski Światłowód Otwarty sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej „**PŚO**”).

W ocenie Open Allies warunki zawarte w projekcie OR PŚO, wypełniają warunki wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie, w tym rekomendacji Prezesa UKE w zakresie dostępu do sieci zrealizowanej w ramach KPO/FERC oraz Wymagań dla Sieci KPO/FERC Instytutu Łączności.

Zaproponowane w projekcie Oferty ramowej procesy związane z dostępem i realizacją usług hurtowych w opinii Open Allies spełniają zasadę sprawiedliwego i niedyskryminującego traktowania wszystkich współpracujących z PŚO operatorów korzystających. Zapewniają im otwarty i efektywny dostęp do sieci i usług na niej świadczonych. Jest to również istotne w świetle zgodności z dokumentacją konkursową (m.in. rozporządzenie GBER¹, podpisane umowy o dofinansowaniu). Liczba OK korzystających z usług PŚO na warunkach komercyjnych, które są niemal identyczne z tymi w konsultowanej OR, systematycznie rośnie. Daleko idące uspoźnienie treści OR i oferty komercyjnej postrzegamy jako ważny czynnik poprawiający i ułatwiający współpracę operatorów korzystających z PŚO, ponieważ na rynku telekomunikacyjnym standaryzacja i jednolite warunki dostępu przyczyniają się do poszerzenia efektywności i skuteczności dostępu, z zachowaniem warunków wsparcia publicznego. Jak wynika z publicznie dostępnych informacji sieć hurtowa PŚO dociera do niemal 4 milionów gospodarstw domowych².

[OPŁATY]

Analiza opłat PŚO prowadzi do wniosku, iż są one zaproponowane na poziomie stawek rynkowych oraz promują korzystanie z najwyższych przepływności³. Zwracamy uwagę, że przepływności 1Gb/s, 2 Gb/s oraz 5 Gb/s są oferowane w tej samej cenie (!).

Ocena zasadności wysokości opłat przedstawionych przez PŚO powinna również uwzględniać okoliczność, że usługi oferowane przez PŚO zapewniają symetryczne przepływności, dzięki którym operatorzy korzystający mają dużą swobodę w kreowaniu usług detalicznych. Symetryczne opcje usługi BSA wymagają bardziej zaawansowanej infrastruktury, która jest droższa w budowie i utrzymaniu. Niemniej inwestycje w symetryczne sieci mogą być postrzegane jako bardziej efektywne wykorzystanie środków publicznych, ponieważ zapewniają długoterminowe korzyści społeczne i gospodarcze. Ułatwiają dostęp do nowoczesnych technologii na obszarach wiejskich i słabiej rozwiniętych, co może przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu.

Istotne jest również, że sieć PŚO jest budowana w standardzie XGS-PON⁴. Pomimo że ten standard jest droższy w realizacji, to w dłuższej perspektywie zapewni użytkownikom

¹ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 187, str. 1 z późn. zm.).

² [Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w 2023 roku - Urząd Komunikacji Elektronicznej \(uke.gov.pl\)](#), str. 92

³ Będących wszakże praktyczną realizacją celów EU w zakresie dostępu szerokopasmowego ([Support for Broadband rollout | Shaping Europe's digital future](#))

⁴ Np. [Polski Światłowod Otwarty rozszerzył zasięg swojej sieci światłowodowej o ponad 27 tys. gospodarstw domowych - Polski Światłowod Otwarty](#)

najwyższą jakość usług oraz komfort korzystania z nowoczesnych usług, co oznacza bardziej efektywne wykorzystywanie środków publicznych⁵.

Propozycja OR PŚO zachęca operatorów korzystających oraz ich klientów do korzystania z najnowocześniejszych usług internetowych, czym wpisuje się w cele programu FERC (jak również innych działań podejmowanych przez Prezesa UKE, Ministerstwo Cyfryzacji oraz Centrum Projektów Polska Cyfrowa) polegające na budowie społeczeństwa gigabitowego w Polsce oraz zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego⁶. Ultraszybki Internet szerokopasmowy może napędzać transformację cyfrową w różnych sektorach, prowadząc do ogólnej odporności i efektywności gospodarczej. Propozycja PŚO jest przełożeniem założeń programu na konkretne działania, przez zachętę do korzystania z najszybszych usług dostępowych.

Analiza opłat operatorów sieci dostępowych w ramach projektu FERC powinna uwzględniać także okoliczność, że na potrzeby benchmarku oceniane są opłaty historyczne – zaś wyniki będą obowiązywały w przyszłości. Upływ czasu oraz zmieniające się otoczenie makroekonomiczne nie może pozostać bez wpływu na końcowe ustalenia.

Reasumując, OA stoi na stanowisku, że zakres oferty hurtowej oraz jej warunki cenowe spełniają wymagania wynikające z art. 52 ust. 9 rozporządzenia GBER. **Dowodem atrakcyjności oferty PŚO jest korzystanie z sieci komercyjnej PŚO przez kilku największych operatorów (którzy posiadają na niej dużą bazę usług) na bardzo zbliżonych warunkach (różnice są w praktyce pomijalne) do tych zaprezentowanych w projekcie oferty ramowej.**

[ELASTYCZNOŚĆ I WALORYZACJA]

OA zwraca uwagę na elastyczność zamówień proponowaną przez PŚO.

Po pierwsze, PŚO proponuje brak opłat za zmianę przepływności Usługi BSA. Umożliwia to operatorom korzystającym komfortowe relacje z abonentami i nie wiąże z konkretną sprzedaną usługą. Z punktu widzenia abonenta – możliwe są zmiany prędkości usługi bez dodatkowych kosztów.

Po drugie, usługi oferowane przez PŚO nie są świadczone w formie umów na czas określony – lecz przeciwnie, są oferowane w formie na czas nieokreślony, bez minimalnego okresu zobowiązania. Przekłada się to na łatwiejszą (tańszą dla OK) współpracę międzyoperatorską w przypadku np. rezygnacji klienta z usługi w związku ze

⁵ <https://community.fs.com/article/why-xgspon-is-the-future-of-ultrafast-connectivity.html>

⁶ <https://www.gov.pl/web/popcwsparcie/fundusze-europejskie-na-rozwoj-cyfrowy-2021-2027-ferc-czyli-co-przyniesie-jednostkom-administracji-publicznej-nowy-okres-programowania>
<https://www.rozwojcyfrowy.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/o-programie/>

skorzystaniem z możliwości wypowiedzenia umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub skorzystania z prawa do rozwiązania umowy z OK przed upływem jej terminu.

Odnosząc się do mechanizmów zmiany cen należy wskazać, że szereg operatorów sieci dostępowych (OSD) w Polsce w umowach komercyjnych już stosuje klauzule waloryzacyjne. Są to w szczególności OSD, których istotą prowadzonej działalności jest sprzedaż hurtowa (a sprzedaż hurtowa nie jest tylko dodatkiem do własnej sprzedaży detalicznej), zaś ich sieci pozostają otwarte dla wszystkich OK zainteresowanych ich usługami.

Nie ma dzisiaj wątpliwości, że koszt prowadzonej działalności zmienia się w czasie. W praktyce oznacza to konieczność zmiany wysokości opłat wraz ze zmieniającym się otoczeniem makroekonomicznym. Ostatnie lata przypomniały wszystkim aktorom polskiej gospodarki czym jest wysoka inflacja i jak negatywnie może wpływać na prowadzoną działalność gospodarczą. Działalność telekomunikacyjna nie jest wyjątkiem.

W relacjach biznesowych równie istotna jest przewidywalność zmian. Przewidywalność zapewnia z jednej strony dobre relacje biznesowe (żadna strona nie jest zaskakiwana przez kontrahenta poważnymi decyzjami), zaś z drugiej umożliwia wszystkim stronom przygotowanie się do zmian z odpowiednim wyprzedzeniem oraz wdrożenie tych zmian do umów abonenckich.

Umowy abonenckie zawierane w oparciu o ofertę hurtową będącą przedmiotem niniejszego pisma, nie zostały jeszcze zawarte. Nie ma zatem żadnych przeciwwskazań, aby OK wprowadził do umów abonenckich narzędzia uwzględniające zmiany makroekonomiczne. Nie ma żadnego uzasadnienia, aby opłaty detaliczne (najczęściej obowiązujące w relacjach B2C) mogły być waloryzowane, zaś opłaty hurtowe (relacja B2B) nie mogły.

Proponowana przez PŚO metoda waloryzacji oparta jest na obiektywnych danych opracowywanych przez niezależne instytucje. Wprowadzenie wskaźnika waloryzacji do relacji międzyoperatorskich umożliwi osiągnięcie stabilności i przewidywalności prowadzenia działalności przez OSD oraz OK. Jest to metoda przejrzysta, łatwa do wdrożenia i monitorowania. Znany wskaźnik nie pozostawia żadnego pola do interpretacji oraz manipulowania wynikiem. Wpłynie również na zmniejszenie się liczby sporów międzyoperatorskich przed Prezesem UKE oraz przyczyni się do zapewnienia pewności regulacyjnej na rynku telekomunikacyjnym.

[KPI]

PŚO w Ofercie Ramowej proponuje wysoki poziom KPI wraz z odpowiadającymi im konsekwencjami w przypadku nieosiągnięcia przez PŚO odpowiedniej jakości usług.

Wysoki poziom KPI zapewnia odpowiedni poziom usług. Przekłada się to na atrakcyjną ofertę dla klienta końcowego (abonenta).

Jako przykład podamy KPI „*Nieskuteczność aktywacji Usługi Dostępowej z winy PŚO*”, niewystępujący w innych ofertach regulowanych. Konsekwencją nieosiągnięcia tego KPI przez PŚO będzie przyznanie bonifikaty dla OK.

Wysokie KPI powinny zostać uwzględnione jako jeden z czynników uzasadniających poziom opłat beneficjenta.

[ASYSTA]

PŚO oferuje Asystę na podstawie odrębnej umowy, co jest zgodne jej nieregulowanym charakterem. Podejście PŚO jest rozwiązaniem optymalnym oraz uwzględniającym aktualną praktykę rynkową. Odrębna umowa na Asystę (Partnerstwo Techniczne) zwiększa skuteczność instalacji oraz ułatwia proces realizacji Zamówienia. Warto również uwzględnić, że dzięki temu usługi Asysty mogą być bardziej skutecznie dostosowane do dynamicznie zmieniających się warunków rynkowych, jeśli pozostaną poza sztywnymi ramami regulacyjnymi oferty hurtowej. Operatorzy sieci dostępowej mogą szybciej reagować na zmiany popytu i technologii, zgłaszane przez operatorów korzystających.

[PODSUMOWANIE]

Proponowane przez PŚO w OR warunki zapewnienia dostępu są uzasadnione charakterem prowadzonej działalności, otwartością sieci, jak również są zgodne z dokumentacją konkursową. Co istotne, analogiczne warunki funkcjonują z powodzeniem na rynku komercyjnym.

OA postuluje o szybką akceptację projektu oferty ramowej PŚO w wersji przedstawionej do konsultacji, co umożliwi sprawne rozpoczęcie świadczenia usług na terenach, które do tej pory były pozbawione takiej możliwości.